

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

62. Quis potest absolvere à dictis percussionibus? Et an hæc potestas extendatur ad quoslibet Prælatos iurisdictionem quasi Episcopalem habentes? Et in textu huius Resolutionis explanantur omnes ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

Ob Clerici percussione. Ref. LX. &c. 159

ad docet, vt teneatur vitare excommunicatum jam de-
nunciatum, non fufficere dubium adhuc prudens
dicte denunciationis, sed requiritur notitia illius
moraliter certa, quod excommunicatio fit exprefse
& fpecialiter denunciata.

RESOL. LX.

*Quidam calcibus percussit Clericum in publica platea, &
cum à tali excommunicatione non poffe ab Epifcopo
abfolvi dixiffent aliqui viri docti, quaefierunt à me,
quid in hac re ego fentirem?*

*Et in dubiis, an percuffiones declaranda fint potius gra-
ves, & enormes, quam leves? Ex p. 2. tract. 16. &
Misc. 2. Ref. 21. alijs 23.*

§.1. **R**efpondi pro illis Theologis adesse Sayr. de
cenf. lib. 3. cap. 28. n. 6. qui putat, quod ratioe
loei publici percuffio aliàs levis efficitur enormis, sed
cum percuffio, de qua loquimur, fuerit facta in pu-
blica platea, erit enormis, & confequenter ejus abfol-
utio refervata Papæ. Ita etiam cum Sayro tenent Ab-
bas, Sylvefter, Tabiena, Graffius, D. Antoninus, &
alii apud Maceratenf. var. refol. lib. 3. ref. 11. n. 10.

2. Sed ego contrariam fententiam confului. Nam
puto cum Navar. cap. 27. n. 92. Aloyfio Riccio in dec.
curia Archiep. Neap. p. 2. dec. 194. n. 2. & dec. 250. n. 3.
Regin. in praxi, tom. 1. lib. 1. cap. 19. fect. 1. n. 240. Phi-
liarcho in fum. de excom. lib. 3. cap. 33. in fine, & alijs, in-
juriam factam in loco publico, tunc esse gravem &
enormem, quando concurrunt duo, nempe, quod fit
notabilis, & gignat magnum scandalum. Et hanc opi-
nionem putat probabilem ipse Sayrus ubi fuprà, sed
afferit, his non obftantibus, non esse tenendam, quia
vt etiam notat Bonac. de cenf. difp. 2. g. 4. punct. 5. n. 2.
ex quadam Bulla Innocent. IV. quam affert Navar.
fuprà n. 91. in dubiis, percuffiones declarandas esse
potius graves, & enormes, quàm leves, ne præbeatur
occafio lædendi statum Ecclefiafticum.

3. Sed refpondeo cum Filiuc. in quæft. mor. tom. 1.
tract. 15. cap. 1. n. 45. quod fupradicta Bulla est incerti
authoris, & non continetur in jure. Ex his omnibus
tunc putavi potuiffe Epifcopum ab excommunica-
tione dictum delinquentem abfolvere.

RESOL. LXI.

*An calcibus percussiens Clericum in platea dicatur per-
cuffiffe levis in ordine ad obtinendam abfolutionem?*
Ex p. 9. tract. 4. Ref. 19.

§.1. **N**ominatim contra me negativam fententiam
tenet Stephanus Baunius in Theol. mor. tom. 2.
difp. 5. tract. 4. g. 2. ubi afferit: [Quæritur, an censendus
fit aliquis graviter esse percuffus in ordine ad excom-
municationem incurrendam, qui calcibus fuit appe-
tus in platea? Affirmat Sayrus de cenf. lib. 3. c. 286.
n. 6. quia percuffio ratione loei publici, quæ aliqui
levis effert, fit enormis: ita ille cum alijs apud Macer-
atenfem var. refol. lib. 1. n. 10. Adde ego non parum
eo opere, ac fimili, Clericorum dignitatem, ac nomen
lædi: nam, quid ad eorum contemptum esse poten-
tius potest, quàm unum eorum quempiam calcibus
peti in oculis omnium? Opinio contraria defenditur
à Diana tr. 16. refol. 23. Reginaldo lib. 1. cap. 19. fect. 1.
n. 240. Navar. cap. 27. n. 92. quia, vt percuffio cen-
fetur esse gravis, quæ est in publico facta, debet duo
habere: primum, quod fit notabilis: fecundò, quod ge-
neret scandalum. Primum deest (inquit Diana) per-
cuffioni dicti Clerici, qui calce est in platea impe-
tus: quare exiftimat eum alijs, quod percussiens, ab
Tom. V.

Epifcopo abfolvi poterit ab excommunicatione in-
curfa ob injuriam fic Clerico illatam. Hæc fententia
non est probabilis: quid enim Clerico magis esse
probrofum, turpèque potest, quàm fpectante ubi,
infra fervos poni, & cum majore dedecore, ignomi-
niæque plecti, quàm qui fuit fcleratiffimi: nec enim
hi, aut illi, fi quid peccent, in platea vapulant; aut fi
ibi impudentiæ fuæ pœnas pendunt? non eam calci-
bus, fed virgis luunt. Quare prima mihi fententia, vt
probabilior, fequenda videtur in praxi.] Hæc Baunius.
Sed fibi videtur contradicere: nam, fi mea fententia
affirmativa non est probabilis, vt ipfe ait, quo pacto
poffet eam fententiam negativam vocat probabilio-
rem? Si fua fententia est probabilior, fequitur quod
nofta fit probabilis; & revera illam, tanquam proba-
bilem, me citato, admittit Leone de cenf. recoll. g.
n. 382. in fine, ex autoritate Navarri. Vide etiam Phi-
liarchum in Summa, lib. 3. c. 33. in fine, afferentem, cum
Navarro, injuriam factam in loco publico esse gravem;
duobus tamen concurrentibus, nempe, fi fit notabilis,
& gignat aliquod magnum scandalum. Hinc rectè à
fortiori fuit refolutum Papæ, teste Mario Antonino
var. refol. lib. 3. refol. 11. per tot. percussentem Sacerdo-
tem in facie cum pugno; ex qua percuffione exierunt
de ore ipsius aliquæ guttæ fanguinis, incurriffè qui-
dem in cenfuram, sed quia talis percuffio exiftimata
fuit levis, potuiffe abfolvi ab Epifcopo.

RESOL. LXII.

Quis potest abfolvere à dictis percuffionibus?

*Et an hac potestas extendatur ad quolibet Prælatos ju-
rifdictionem quafi Epifcopalem habentes?*

*Et in textu Refolutionis explanantur omnes perfona in
jure exprefse, quæ excufantur adire Pontificem pro
abfolutione ab enormem Clerici percuffionem. Ex p. 9.
tract. 4. Ref. 47.*

§.1. **R**efpondeo, quod ab excommunicatione con-
tracta ob levem percuffionem potest Epifco-
pus fibi fubditos abfolvere in utroque foro, vt colli-
gunt Panorm. & communiter DD. ex cap. Pervenit. de
fent. excom. & Extrav. Ioan. XX. quæ incipit, Perleflis.
Sed, an hæc potestas extendatur ad quolibet alios
Prælatos iurisdictionem quafi Epifcopalem habentes?
non conveniunt DD. Negant Felinus, & Pa-
notm. in d. cap. Pervenit. Sylvefter verb. Abfolutio, 4.
n. 5. quos fequitur Molina tract. 3. difp. 59. n. 2. ducun-
tur: quia Pontifex in d. cap. Pervenit, committit Epif-
copo, vt Fratri, hanc potestatem: inquit enim tex-
tus: Tuae fraternitatis arbitrio duximus committendum.
Atqui nullus inferior Epifcopo Frater à Pontifice
nuncupatur, fed filius. Non igitur cenfenda est hæc
potestas alijs ab Epifcopo concessa. Sed hæc ratio in-
firma videtur: Pontifex namque, quia loquebatur cum
Epifcopo, nomine Fratrif usus fuit; non, quia veller
hanc potestatem Epifcopali tantum characteri an-
nectere: hæc enim potestas non Epifcopo ratione iurif-
dictionis conceditur: aliàs eam delegare non poffet,
neque illius Vicario generali communicaretur, ut ipfe
Molina communicatam esse cenfet. Quapropter ve-
rius exiftimo, quofcumque Epifcopali iurisdictione
gaudentes hanc habere potestatem. Ab excommuni-
catione verò contracta ob gravem, & à fortiori ob
enormem Clerici percuffionem, jure communi fpe-
ctato, nullus alijs præter Pontificem, ejufve Lega-
tum, abfolvere potest, exceptis aliquibus cafibus in
jure exprefsis, & quæ continentur in his verbis.

*Regula, mors, fexus, hufis, puer, officialis,
Deliciofus, inops, egerque, fenexque, fodalis,
Tanitor, aftrictus, dubius caufa, levis iñtus,
Dobilis, abfolvi fine Summa Sede merentur.*

O 2

Quos

Sup. hoc Le-
gato in to. r.
tr. 5. Ref. 16.
§. Seclufa, in
fine, &c.
Et fup. con-
tents in his
verf. regula,

Ec. in Refo-
lutionibus
et seq.

Quos casus explanat Fragos. de Rep. Christ. tom. 2. lib. 1. disp. 2. punct. & Filiucius tom. 1. tract. 1. §. n. 37. qui omnes reducitur ad tria capita, quæ inveniuntur in cap. Quamvis, de sent. excomm. Primò, scilicet, ad impedimentum corporale, sub quo reducuntur articulus mortis, inimicitia graves, paupertas, ægri- tudo, senectus, debilitas, cæcitas, &c. Secundò, ad im- pedimentum canonicum, quo asserit laborare servos, & filios familias, exercentes munus publicum, & ha- bentes aliam justam causam arbitrio boni viri. Ter- tiò, ad impedimentum ex juris beneficio, quo gau- dent mulieres, impuberes, Officiales arcantes turbam, ostiarii, Clerici simul viventes, Regulares, & nobi- les viri, ac delicati. Sed de his * infra.

* Infra hic
etiam à Ref.
65, usque ad
74. exclusi-
vè.

RESOL. LXIII.

An quis, si pro enormi percussione non potest adire Pon- tificem, teneatur Romam mittere Procuratorem, vel epistolam pro absolutione? Ex p. 9. tract. 4. Ref. 48.

Sup. hoc inf. §. 1. Negativè respondet Rodriq. in Summa, tom. 1. in Ref. 72. §. Sed tria. ad lin. 4. & lege Ref. not. seq. & in to. 9. ti. 7. ex Ref. 117. decretato in Derecho, la qual puede hazer, no sola- mente el Obispo del delinquente descomulgado, mas aun el donde se hizo la percussione, como lo nota Ino- cencio. y lo tiene alegando otros la Cappella Tolosa- na. Tambien puede el Opiso absolver de la enorme, quando no se puede acudir al Papa, ni à otro, que tenga authoridad para la absolucion. Ni basta, que pueda embiar por la absolucion, para que el Obispo no abuelva; porque no obliga el Derecho à este des- comulgado à embiar à Roma por ella, mas quiere que si puede vaya, y no pudiendo, que acuda à su Obispo, como lo nota Navarro cap. 7. n. 96. Ita ille, cui adde Coninch de Sacram. disp. 14. dub. 16. n. 241. Henriquez lib. 1. 2. cap. 3. n. 1. & lib. 6. cap. 9. n. 7. in Glossa lit. O. San- chez in Sum. tom. 1. lib. 2. cap. 13. n. 14. & novissimè Hieronymus Garciam in Sum. mor. tract. 1. diff. 3. dub. 2. punct. 5. n. 3. Castrum Palaum tom. 6. disp. 3. punct. 2. 3. §. 4. n. 18. asserentes, quod excommunicatione, seu casu Papali irretitis, qui ob legitimum impedimentum personaliter ire Romam nequit per absolutionem, po- test tamen mittere procuratorem, qui ejus nomine pe- tat, vel per epistolam petere absolutionem à Sede Apostolica, ut possit ab Episcopo suo absolvi vigore illius facultatis generalis absolventi impeditos cum onere se presentandi, licet contrarium asserat Bona- cina de cens. disp. 1. §. 3. punct. 2. cum Leone, & The- sauro; testantibus de praxi, de qua ego alibi.

Alibi sup. in
tr. 1. Ref. 197.
& in alius
ejus tot.

RESOL. LXIV.

An Episcopus possit absolvere ex quacunque percussione Clericorum, etiam si percussor possit recurrere ad Sum- mum Pontificem, dummodo percussio sit occulta? Et an ferè eadem facultas Mendicantibus Religiosis concessa sit? Ex p. 9. tract. 4. Ref. 63.

Sup. his pro
Episcopis &
Religiosis,
magis late
infra in Ref.
74.

§. 1. Respondeo affirmativè: etenim ex Tridentino sess. 24. cap. 6. de reform. omnibus Episcopis, seu Episcopalem jurisdictionem habentibus conceditur potestas absolventi ab hac, & ab omni alia excommu- nicatione, modò delictum occultum sit, neque ad for- um contentiosum deductum: Mendicantibus verò Religiosis ferè eadem facultas concessa est. Et ita te- net Squillante de privil. Cleric. cap. 6. n. 110. Castrum Palaus tom. 6. disp. 3. punct. 2. 3. §. 4. n. 19. & alii.

RESOL. LXV.

Quando ab Episcopo non est exigendum juramentum, ut absolvi à censura Canonici teneantur adire Pon- tificem? Ex p. 9. tract. 4. Ref. 64.

§. 1. Respondeo, ut dictum est, quod quocumque Episcopo; quando, nempe, impedimentum est per- petuum: quale est in senibus, mulieribus, morbo per- petuo laborantibus, aut iis, qui membris deficiunt: nec exigenda ab his est cautio juratoria admi- di Summum Pontificem: talis enim cautio, aut pro- missio in his esset inutilis, & ridicula. Et quavis miraculo isti postea curarentur à morbo, qui nulla naturæ vi curari potest; non teneretur tamen adire Pontificem: quia jam plenè concessum illis est bene- ficiū. Idemque de impubere dico, postquam ado- levit: quod enim concessum est ætati, & cepit ha- bere locum, non cessat per ætatis accretionem.

2. Secundò, nonnulli, qui non habent perpetuum impedimentum possunt per Episcopum absolvi ab enormi percussione, item ob inopiam, inimicitias capitales, ægri- tudinem, & subjectionem alterius potestati, v. g. cum dominus grave patere- tur damnum ob servi man- cipiū absentiam. In quo numero interdum esse possunt juvenes, quibus iter esset periculosum: Ita de his sen- tiunt Angelus excomm. 5. n. 59. Panormit. in cap. Ex- nescitur de sent. excomm. 5. casu 1. n. 47.

3. Terziò, officialis turbam pellens, ostiarius, & Sup- plicat Clerici sub eodem teſto viventes, quamvis non pot- sint ab enormi, possunt tamen à mediocri percussio- ne absolvi per Episcopum. Sed nec his injungitur, ut adeant Sedem Apostolicam cessante impedimento. Sed de hoc supra etiam dictum est. Et ita docet Gor- donus in Sum. tom. 2. lib. 7. q. 13. cap. 3. §. 5. n. 53.

RESOL. LXVI.

An Principum Ianitores, Ostiarii, &c. percutientes Cle- ricos sub pretextu officii possint absolvi ab Episcopo, quamvis percussio gravis sit, modo non sit enormi? Et an Officialis non fortuito, & incantè, sed à iusto iurisdic- tionis percussione ex odio Clericum, semper sit re- mittendus ad Papam pro absolutione, exceptis casibus legitimi impedimenti?

Et queritur in hoc casu, cui incumbit onus probandi, an fortuito, vel deliberatè Officialis, (ut supra,) per- cusserit Clericum arcendo turbam, ad hoc ut declararetur excommunicatio Episcopalis, aut Papalis?

Et observatur dictis Ianitoribus, & Officialibus, (dum ab Episcopo absolventur ab excommunicatione, si quis sua- dente, contracta ob delictum enorme,) non esse injungen- dum onus se presentandi postea Sedi Apostolica, sicut etiam mulieribus, pueris impuberibus, & delicatis magna potentia id onus non injungitur. Ex p. 9. tract. 4. Ref. 55.

§. 1. Respondeo, quod Ianitor, seu Ostiarius, qui sub pretextu sui officii percutit Clericum, etiam ad per- animo injuriandi, absolvi potest ab Episcopo, quamvis percussio gravis sit, modò enormitatem non attingat. Colligitur ex c. Si vero, de sent. excomm. & ibi Glossa & Doctores. Idem dicendum est de officiali, seu apparito- re alicujus potestatis, etiam laicæ, qui arcendo turbam ex aliqua negligentia, non tamen ex proposito, Cleri- cum percutit, qui ab Episcopo absolvi potest, si percussio atrox non fuerit, ex d. cap. Si vero. Quod si atrox non fuerit, sibi jurisdictionem, & quasi id licitè præstare possit, & non in defensionem ostii sibi commissi, Ecclesia- sticum percuteret, nequaquam absolvi potest ab Episcopo.